

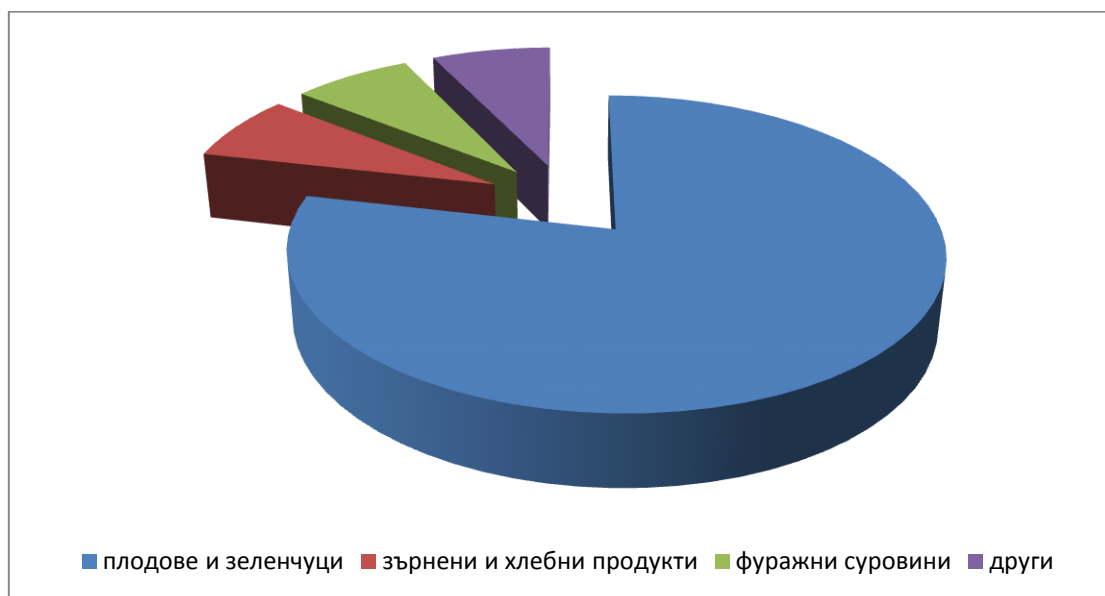

**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА**

✉ гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Анализ на данните от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) касаещи неразрешени генетично модифицирани организми (ГМО) за второто тримесечие на 2013 г.

През второто тримесечие на 2013 г. по системата RASFF (виж *Приложението*) има 14 нотификации за неразрешени ГМО, което е с 4 по-малко от тези през периода януари-март 2013 г. Докато през първото тримесечие преобладават нотификациите за непозволен генетично модифициран (ГМ) ориз, през второто - 11 (79%) от съобщенията по системата касаят ГМ папая с произход Тайланд, т.е. нотификациите попадат в групата „плодове и зеленчуци“. Останалите три се отнасят до ГМ ориз - оризови пръчици (1) и бисквити (1) от Китай и фуражни оризови суровини (1) от Пакистан. Разпределението на нотификациите по групи храни е показано на фиг. 1.

Фиг. 1 Разпределение по групи храни на направените през второто тримесечие на 2013 г. нотификации за неразрешени ГМО по системата RASFF

Трябва да се отбележи, че до този момент на европейския пазар няма одобрени ГМ плодове и зеленчуци, нито са подадени заявления за такива продукти. В световен

мащаб има одобрени ГМ продукти от тази група – домати (в САЩ, Канада и Китай), пипер (в Китай), тиква (в САЩ и Канада), пълпеш и слива (в САЩ). От водещите ГМ производители, папая се култивира на територията на САЩ и Китай, а плодът е одобрен за консумация, освен в тези две страни и в Канада.

Що се отнася до вида на направените за ГМО нотификации, най-многобройни са *информативните за насочване на вниманието* – 8 (по-голяма част) от тези за ГМ папая, 5 за *недопуснат внос* – 3 касаещи папая и 2 – оризови продукти и 1 *информативна нотификация за проследяване*.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF): Под формата на мрежа е създадена система за бързо предупреждение за пряк или косвен риск за здравето на човека, произтичащ от храни или фуражи. В нея участват държавите членки, Комисията и Европейският орган по безопасност на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, тази информация незабавно се съобщава по системата и се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание: Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи се основава на Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните, чл. 50. Условието и мерките за прилагането ѝ са описани в Регламент (ЕС) № 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 г. за установяване на мерки за прилагане за Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителна нотификация – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара;

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратка с храни, фуражи или суровини, на които е отказано влизане в ЕС поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда;

3.3. Информативна нотификация – тя може да е за:

3.3.1. проследяване;

3.3.2. насочване на вниманието.

Нотификациите за проследяване не изискват бърза реакция. Нотификациите за насочване на вниманието предоставят интересна за контролните органи информация.

Използвани източници:

<http://en.biosafetyscanner.org/index.php>

<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal>

James, Clive. 2012. Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2012. ISAAA Brief No. 44. ISAAA: Ithaca, NY

29.07.2013 г.

Изготвил:

Антония Димитрова, гл. експерт